

Kmetijsko Svetovanje za Varstvo in Prehrano Rastlin

KARSIA, Dutovlje, d.o.o., Dutovlje 66, 6221 Dutovlje, Poslovalnica Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana-SI

Tel.: ++386-8-387-89-31, Fax.: ++386-8-387-89-35; Splet: www.karsia.si, E-pošta: info@karsia.si

Svetovanje:

- Drago MAJCEN 031-394-227: Štajerska do Celja, Prekmurje
- Primož ŠTEPIC 051-319-517: Primorska, Gorenjska, Notranjska
- Marjan KRAGL 041-207-523: Bela Krajina, Dolenjska, Štajerska od Celja do Krškega, Koroška
- Martin Garzarolli 031-715-099: Primorska

Nasvet št.:

13/2016 - vinogradništvo, sadjarstvo

Datum: 29.04.2016

Vremenska napoved (Vir: ARSO, ponedeljek, 09.maj 2016 ob 08:00)

Danes bo sprva precej jasno, ponekod po kotlinah bo megla. Čez dan bo deloma sončno z občasno nekoliko povečano oblačnostjo. Na severovzhodu države je možna kakšna kratkotrajna ploha. Ponekod bo zapihal jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 19 do 24 stopinj.

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bo ponekod rahlo deževalo. Predvsem v severovzhodnih krajih bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, najvišje dnevne od 16 do 21 stopinj C.

Obeti V sredo bo pretežno oblačno, dež se bo popoldne iznad zahodnih krajev širil proti vzhodu. V četrtek bo oblačno in deževno, vmes bodo tudi posamezne nevihte.

Vremenska slika

Višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka se iznad Balkana počasi umika proti vzhodu. Nad jugozahodno Evropo se pogloblja obsežno ciklonsko območje. V višinah bo k nam od jugozahoda postopno pritekal nekoliko toplejši in občasno tudi bolj vlažen zrak.

Napoved za sosednje pokrajine Danes bo večinoma sončno, le v krajih zahodno od nas bo več oblačnosti. Popoldne bodo predvsem na vzhodu Avstrije, na zahodu Madžarske in na severu Hrvaške možne posamezne plohe. Jutri bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bo ponekod rahlo deževalo.

VINOGRADNIŠTVO

Razvoj vinske trte se je zaradi nizkih temperatur malo umiril, predvsem na lokacijah s pozebo. Zaradi tega so se na sortah kot je sauvignon, renski rizling, idr., pojavili simptomi napada pršic šiškarič, predvsem **erinoze**. Ker trenutno nimamo registriranega nobenega specifičnega akaricida za uporabo v času vegetacije, nam ostanejo samo še kakšni stimulatorji rasti (**Protifert LMW, Drin**) in foliarna gnojila, ki vsebujejo dušik (**Bio20, Proteoboom**), da spodbudimo rast in trta potem pršicam nekako uide.

Varstvo vinske trte

Pred nami je daljše deževno obdobje, zato moramo imeti trto dobro zaščiteno pred glivičnimi boleznimi, predvsem **peronosporo**, pa tudi preprečevanje širjenja okužbe s **črno pegavostjo** in **črnim pikcem**.

Priporočamo, da pred padavinami vinsko trto zaščitite z dotikalnimi fungicidi kot so **DITHANE M-45** ali **DITHANE DG Neotec** ali **MANFIL 75 WG** vsi trije v konc. 0,20 % (200 g/100 L) ali **FOLPAN 80 WDG** v konc. 0,125 % (125 g/100 L) ali **FOLPAN 50 SC** v konc. 0,20 % (200 mL/100 L). Proti oidiju lahko dodate **MOČLJIVO ŽVEPLO** v konc. 0,30 % (300 g/100 L) ali **KARATHANE GOLD** v konc. 0,06 % (60 mL/100 L). Za

boljšo **omočljivost** in **preprečevanje spiranja** dodajte sredstvo **NU-FILM-17** v konc. 0,05 % (50 mL/100 L) ali **STICK-MAN** v konc. 0,10 % (100 mL/100 L).

Foliarna prehrana vinske trte

Zelo pomembna je sedaj **stimulacija rasti**, še posebej v vinogradih, ki so poškodovani od zmrzali.

Dosežemo jo z dodajanjem fitostimulatorjev kot sta **PROTI-FERT LMW** v konc. 0,35 % (350 mL/100 L) ali **DRIN** v konc. 0,15 % (150 mL/100 L). Uporabite lahko tudi **PROTIFERT CINK** v konc. 0,5 % (500 mL/100 L) ali klasičnemu Protifertu LMW dodate **ZINTRAC 700** v konc. 0,1 % (100 mL/100 L). Od dušičnih (NPK) gnojil priporočamo uporabo **PROTEOBOOM** v konc. 0,40 % (400 g/100 L) ali novejši **BIO20** v konc. 0,15-0,30 (150-300 mL/100 L).

V nasadih, kjer se kažejo simptomi **kloroze**, lahko uporabite foliarno gnojilo **OLIGOGREEN** v konc. 0,15 % (150 g/100 L).

SADJARSTVO

Varstvo pečkarjev

Škoda po zmrzali je v nekaterih sadjarskih predelih izredno velika. Kjer je večji izpad pridelka, bodo problemi z močnejšo vegetativno rastjo, kar bo pomenilo več listne površine tudi za okužbo, predvsem s **škrlupom**. Za varstvo pred primarnimi okužbami s škrlupom, v tem času, ko so padavine pogoste, priporočamo fungicida SYLLIT 400 SC v konc. 0,15 % (170-225 mL/100 L, 1,7-2,25 L/ha) ali DITHANE M-45/DG ali MANFIL 75 WG, vsi trije v konc. 0,20 % (200 g/100 L, 2,0 kg/ha). Proti **jablanovi pepelovki** dodajte kakšno močljivo žveplo, na občutljivih sortah pa kakšen triazolni ali strobilurinski fungicid.

V primeru pojava **listnih uši** uporabite insekticid MOSPILAN 20 SG v konc. 0,025-0,04 % (25-40 g/100 L, 0,25-0,40 kg/ha) ali KOHINOR 200 SL v konc. 0,025 % (25 mL/100 L, 0,25 L/ha).

Za boljšo **omočljivost** in **preprečevanje spiranja** dodajte sredstvo NU-FILM-17 v konc. 0,05 % (50 mL/100 L) ali STICKMAN v konc. 0,10 % (100 mL/100 L).

Foliarna prehrana pečkarjev

V sadovnjakih, ki so poškodovani od **zmrzali**, še vedno priporočamo uporabo fitostimulatorjev kot sta PROTIFERT LMW v konc. 0,35 % (350 mL/100 L, 3,5 L/ha) ali DRIN v konc. 0,15 % (150 mL/100 L, 1,5 L/ha), klasičnih dušičnih gnojil se v takšnih nasadih ne priporoča, lahko pa uporabite posebno dušično gnojilo AZOFOL v odmerku 10 L/ha, ki pa ne spodbuja vegetativne rasti. Poleg dušika vsebuje še magnezij in žveplo.

V nepoškodovanih nasadih je sedaj čas za uporabo **fosfor-nih** gnojil, ki pospešujejo razvoj plodov z večjim številom celic, kar kasneje vpliva na **povišanje skladiščne sposobnosti**. Priporočamo uporabo dveh izredno učinkovitih foliarnih gnojil kot je nov LabiFOSFORMix v konc. 0,30 % (300 g/100 L, 3 kg/ha) ali KOMBIPHOS v konc. 0,5 % (500 mL/100 L, 5 L/ha). Uporabimo ju 3-4-krat, dokler plodiči ne dosežejo velikost oreha.

Za dognovanje z **dušikom** lahko uporabite klasično dušično gnojilo AZOFOL v odmerku 10 L/ha ali PROTEOBOOM v konc. 0,40 % (400 g/100 L) ali novejši BIO20 v konc. 0,15-0,30 (150-300 mL/100 L).

V nasadih, kjer se kažejo simptomi **kloroze**, lahko uporabite foliarno gnojilo OLIGOGREEN v konc. 0,15 % (150 g/100 L, 1,5 kg/ha).

Redčenje plodičev

Za ta ukrep imamo sedaj na voljo dve sredstvi in sicer EXILIS in najnovejši BREVIS.

Sredstvo **EXILIS** se uporablja kot sredstvo za redčenje plodičev jablan in hrušk, ki ugodno vpliva na fiziološke procese v rastlinah in posledično povečuje kakovost in količino pridelka. S pripravki iz te skupine redčimo problematične sorte kot so npr. **Gala, Elstar, Gloster**, ipd.. Za redčenje se odločimo, ko imajo centralni plodiči premer 7-15 mm.

Uporaba na jablanah:•

Sredstvo **EXILIS** se uporablja na drevesih v polni rodnosti z razvito krošnjo **v odmerku 3,75 – 7,5 L/ha** pri porabi vode 1000 L vode/ha. Tretira se v času, ko centralni plodiči dosežejo velikost 7-15 mm (BBCH 71-72).

Uporaba na hruškah:•

Sredstvo **EXILIS** se uporablja na drevesih v polni rodnosti z razvito krošnjo **v odmerku 5 – 7,5 L/ha** pri porabi vode 1000 L vode/ha. Tretira se v času, ko centralni plodiči dosežejo velikost 7-15 mm (BBCH 71-72).

Podatki o učinkovitosti in varni uporabi pripravka EXILIS na hruškah so omejeni zgolj na sorto Conferans.

Odmerek sredstva je treba prilagoditi pričakovanemu učinku redčenja plodičev. Prav tako je treba prilagoditi odmerek in količino vode velikosti dreves in gostoti krošnje. Za tretiranje dreves v polni rodnosti, ki imajo gsto krošnjo, se uporabi najvišji dovoljeni odmerek sredstva 7,5 L/ha in 1000 L vode na hektar. Za nižja drevesa z manj gsto krošnjo je priporočljivo, da se odmerek pripravka in količino vode ustrezno zniža. Najvišja dovoljena koncentracija škropilne brozge ne sme preseči 750 mL/100 L vode. Sredstvo ni sistemik, zato je potrebno zagotoviti ustrezno pokritost tretirane površine dreves. Poleg višine in gostote krošnje je učinek rastnega regulatorja odvisen tudi od zračne vlage in temperature zraka v času tretiranja ter od občutljivosti sorte.

Opozorila: s sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. Ne sme se tretirati pri temperaturah zraka pod 15 °C oziroma v primerih, ko so drevesa ali plodovi oslabiljeni zaradi suše ali hladnega vremena. Dva do tri dni po tretiranju morajo biti zunanje temperature zraka med 20 in 25 °C. Priporoča se, da se tretira v lepem vremenu. Sredstvo optimalno deluje pri visoki relativni zračni vlagi ter v brezveterju. Padavine v 4 urah po tretiranju zmanjšajo učinkovitost sredstva. Če v 2 do 3 dneh po predvidenem tretiranju pričakujemo temperature zraka nad 30 °C je možno prekomerno redčenje plodičev, zato se uporabo sredstva v tem primeru odsvetuje!

Brevis®

BREVIS je najnovejše sredstvo na osnovi učinkovine **metamitron** za redčenje plodičev jablan in hrušk, ki pravzaprav izhaja iz skupine herbicidov, vendar v posebni formulaciji s t.i. varovali, ki preprečujejo fitotoksičnost.

Način delovanja: BREVIS je sredstvo za redčenje plodičev jablan in hrušk ter posledično povečuje kakovost in količino pridelka. Aktivna snov *metamitron* zavira prenos elektronov v procesu fotosinteze (fotosinteza II), ki se pri jablanah in hruškah odraža kot odmetavanje manj razvitih plodov.

Navodila za uporabo: sredstvo BREVIS uporabljamo za redčenje plodičev **jablan** in **hrušk**, ko so drevesa v

polni rodnosti z razvito krošnjo, **v odmerku 0,55 do 1,1 kg/ha na višinski meter krošnje oziroma od 1,1 do 2,2 kg/ha pri porabi 1000 L vode/ha, pri čemer najvišji skupni odmerek pri enem tretiranju ne sme preseči 2,2 kg/ha.**

Tretiramo v času, ko centralni plodiči dosežejo velikost 6-14 mm oziroma v razvojnih fazah BBCH 69-72. Drugo redčenje opravimo na osnovi opazovanja trebljenja plodičev. Če je potrebno dodatno redčenje, uporabimo odmerek, ki znaša $\frac{3}{4}$ odmerka, uporabljenega ob prvem tretiranju. Interval med tretiranjema naj bo od 5 do 10 dni, pri čemer moramo upoštevati omejitve glede velikosti plodov.

Priporočila za tretiranje:

1. Sorte, ki se lažje redčijo (npr. sorta Idared, Jonatan...):

- priporočen odmerek sredstva BREVIS za eno tretiranje znaša 0,55 kg/ha na višinski meter krošnje ali 1,1 kg/ha.

2. Sorte, ki se težje redčijo (npr. sorta Zlati delišes, Elstar...):

- priporočen odmerek sredstva BREVIS za eno tretiranje znaša 1,1 kg /ha na višinski meter krošnje ali 2,2 kg/ha.

Opozorila: najvišji dovoljen odmerek, ki se ga sme uporabiti za eno tretiranje, je 2,2 kg/ha in zagotavlja pričakovano učinkovitost le v nasadih, v katerih drevesna krošnja ni višja od 2,2 m.

S sredstvom se lahko na istem zemljišču v eni rastni sezoni tretira največ dvakrat. Odmerek in potreba za drugo tretiranje sta odvisni od vrste gojene rastline, sorte in razvojne faze, ter od vremenskih pogojev v dneh po prvem tretiranju. Drugo tretiranje naj se opravi, če je bilo v prvem tednu po tretiranju sončno sevanje nad povprečjem in temperature zraka nizke (pod povprečjem), še posebno nočne temperature. Tretira se, ko je temperatura zraka pod 25°C. Ne tretira se v vetrovnem vremenu. Potrebno je preprečiti zanašanje na druge gojene rastline (npr. na koščičarje...).

Predstavitve fitoregulatorja BREVIS: že na naši spletni strani!

Fitotoksičnost: aktivna snov *metamitron* je poznana kot herbicid za zatiranje širokolistnega plevela v sladkorni pesi. Osnovni herbicid se ni pokazal kot najprimernejši za redčenje plodičev zaradi fitotoksičnega učinka na listih rastlin. Zaradi tega je bila razvita posebna formulacija v obliki vodotopnih zrn namenjena redčenju plodičev. Fitotoksičnost se v lažjih oblikah lahko pojavi kot kloroza na listih ali nekroza listnih robov, v težjih oblikah pa je vidna kot odpadanje listov. Simptomi fitotoksičnosti izginejo pri formiranju novih listov. Prekomerno redčenje ter bolj izrazita fitotoksičnost na listih, se pojavi v primeru predoziranja ali pri podvajanju/prekrivanju tretirane površine.

Mešanje (kompatibilnost): sredstva ne mešamo z drugimi fitofarmaceutskimi sredstvi in s foliarnimi gnojili.

Embalaza: 1 kg.

OPOZORILO: VSA FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA JE POTREBNO UPORABLJATI VARNO, ŠE POSEBEJ TISTA, KI SO NEVARNA ZA ČEBELE IN PRED UPORABO VEDNO PREBRATI ETIKETO OZIROMA NAVODILO ZA UPORABO, DA NE PRIDE DO MOREBITNE NEVARNOSTI ZA UPORABNIKA IN OKOLJE! ČE SE UPORABLJAJO SREDSTVA, KI SO NEVARNA ZA ČEBELE, SE Z NJIMI LAHKO ŠKROPI V ČASU, KO SO ČEBELE V PANJIH, CVETOČA PODRAST V NASADIH PA MORA BITI POKOŠENA ALI NA KAKŠEN DRUGI NAČIN ODSTRANJENA, PRI ŠKROPLJENJU PA JE POTREBNO ZAGOTOVITI, DA NE PRIDE DO ZANAŠANJE NA SOSEDNJE CVETOČE KULTURE. PRAV TAKO JE POTREBNO UPOŠTEVATI PREDPISANE RAZDALJE OD VODA 1. IN 2. REDA.

KARSIA, Dutovlje, d.o.o.,
Marketing&Razvoj